

noget bevægede Periode, som vi have haft i de sidste Aar, og Eftervirkningerne deraf. Vi maa vente, indtil Sindene ere blevne bragte i Ro, saa at Forhandlingen om Grundlovsændringen kan faa en anden Karakter, end f. Eks. Forhandlingen om det nærværende Forslag har haft i disse Dage. Saa skal jeg i Forbindelse med dette paa ny minde om, hvad jeg allerede har sagt nogle Gange, at det for mig er uforvarligt, om man vil gaa til en Ændring af Grundloven paa Grundlag af den nuværende Valgkredsordning. Dage vi de 5 Kredse, Kjøbenhavns 1ste Kreds og 5te Kreds, Kjøbenhavns Amts 1ste Kreds og de to Kredse, hvori Odense og Aarhus Kjøbstæder ligge, saa have disse Kredse tilsammen et saa stort Indbyggerantal, at det udgør $\frac{1}{6}$ af Landets Folkmængde. Vi kunne ikke over for disse Valgkredse forsvare at komme med en Appel i Henhold til Grundlovens § 95. Vi maa først søge at faa de store Ulemper, der ere til Stede for disse Kredse, ordnede paa en forvarlig Maade. Derfor kan jeg ikke andet end indtrængende raade ærede Medlemmer, der oprigtig ønske en Grundlovsændring — og dertil heurægger jeg det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Vertelsen) — til at stemme for det Forslag, som nu foreligger. Det er ganske sikkert, at det er at aabne Vejen til en Grundlovsændring, er at drage det Tidspunkt, da Forslag herom kan fremsættes, nærmere til Nutiden, medens derimod, hvis dette ikke gaar igennem, og vi skulle fortsætte disse Stridigheder og Forhandlinger, der have været om Ordningen af Valgkredsene i en længere Periode, saa vil man ogsaa blot udskyde det Tidspunkt, da man kan komme til en Grundlovsændring.

Den væsentligste Indvending, der blev fremsat mod det foreliggende Forslag er jo den, at det skulde være i Strid med Grundloven. Jeg tror ikke, at det er muligt — og jeg slutter ogsaa dette af de saaldne Udtalelser — at fremsætte en Paastand herom, medmindre man bevæger sig i Paradoks. Men det har det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) ogsaa gjort i rigt Maal. Han har jo udtalt, at denne Lov forandrer Grundloven, naagtet det ærede Medlem maag erkende, at selv om Valgloven blev forandret, saaledes som nu foreslaaet, vilde Grundlovens § 32 blive staaende som Regel i Fremtiden. Der er ikke det mindste i Vejen for, at det ærede Medlem kan saa gennemført sit Forslag om de 137 Kredse; grundlovsstridigt vil ingen Menneſter kunne sige, at det er blevet. Grundlovens § 32 vil være Norm for det

fremdeles. At dette Forslag her faktisk kan gøre det vanffeligt at gennemføre et andet Forslag om de 137 Kredse, er jo en ganske anden Ting. Men det er ikke det, der her er Tale om. Spørgsmaalet er blot dette, om der skulde komme en ny Grundlovsregel, saaledes som ikke jeg har paaſtaaet, men det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) har paaſtaaet, idet han siger, at denne Lov forandrer Grundloven. Det samme gælder, naar det ærede Medlem med saa stor Styrke fastholder dette, at Grundlovens § 32 paabyder en ligelig Fordeling af Indbyggerantallet i Kredsene saa vidt muligt, naagtet det jo maa erkendes, at Loven i 1867 saa vidt muligt ikke fordelte Indbyggerantallet ligeligt paa Kredsene. Tværtimod! Man har jo i Kjøbenhavn og andre Steder ladet Uligheder bestaa, der endogsaa vare meget store, naagtet det var muligt at fordele ligeligt. Og det er en daarlig Forklaring af dette, naar det ærede Medlem gentagende siger, at dette gjorde man, fordi man i 1866 og 67 mente, at man vilde forandre Valgloven igen inden kort Tid, nemlig efter Folketællingen i 1870. Det er dog ingen Undskyldning for, at man ikke gennemførte Grundlovens Bud, hvis dette Grundlovsbud var der, at man senere vilde gøre Sagen om igen. En lignende Paradoks ligger der jo ogsaa i den Udtalelse, der kom fra det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds. Det foreliggende Forslag stemmer ikke med Grundloven, altsaa strider det mod Grundloven. Paa den Maade kan man jo ikke argumentere. Men netop med Hensyn til dette sidste skal jeg, uden at jeg vil indlade mig paa at gentage de Argumenter, jeg tidligere har ført frem under Sagens første Behandling, kun henvise til, hvad det ærede Medlem selv har anført i den foreliggende Betænkning. Det er nemlig de Udtalelser, der fremkom i Samlingen 1880—81 i Anledning af det af Regeringen dengang fremsatte Forslag til Ændring i Fortegnelsen over Folketingsvalgkredsene. Regeringens Forslag dengang var i Princippet fuldstændig det samme som det, der nu foreligger. Det gik ikke ud paa en fuldstændig Gennemførelse af Grundlovens § 32, altsaa en fuldstændig Omordning af eller en fuldstændig Revision af samtlige Folketingsvalgkredse, men det gik kun ud paa at ændre de Kredse, der paa Grund af Folkmængdens Stigning vare blevne uforholdsmæssig store. Dette er i Princippet aldeles det samme som her. Den Betænkning, som den Gang blev afgiven, indeholdt blandt andet en Erklæring fra et Medlem, hvor